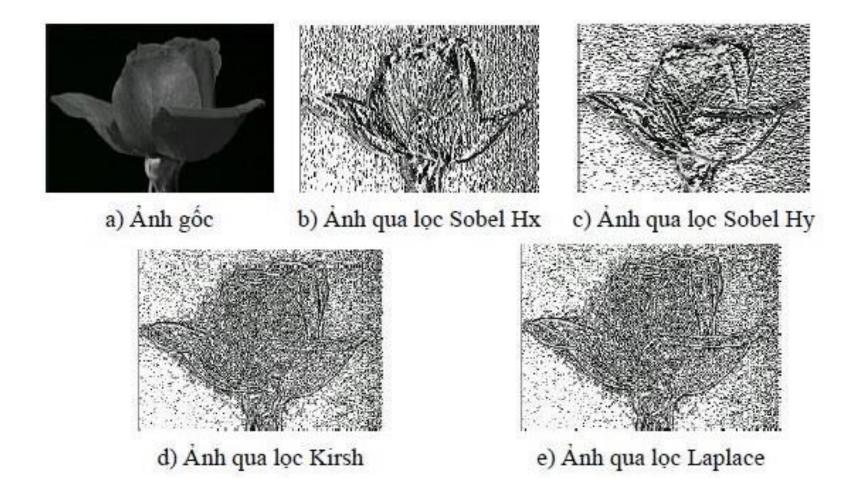
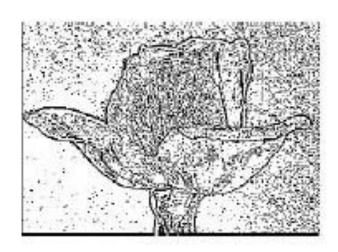
- > 4.2. PHƯƠNG PHÁP PHÁT HIỆN BIÊN CỤC BỘ
- Là phương pháp lọc phát hiện biên dựa vào trung bình cục bộ
- > Xác định biên không theo sự biến đổi mà dựa vào trung bình giá trị các điểm lân cận
- > Với cửa số m x n với tâm là (i,j) thì nếu

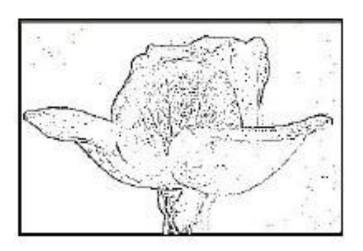
$$\frac{\sum W(i,j)}{m*n} > I(i,j) + \delta$$

>→ thì điểm ảnh I(i,j) sẽ là điểm biên và ngược lại sẽ là điểm nền

a) Ånh biên thu được với δ₁= 25

b) Anh biên thu được với $\delta_1 = 250$

- >4.3. DÒ BIÊN THEO QUY HOẠCH ĐỘNG
- >Xét ảnh I với kích thước M x N.
- ≻Điểm ảnh tại vị trí (i,j) có giá trị I(i,j)
- Chúng ta tạm xét ảnh đen trắng (0,1) cho đơn giản.

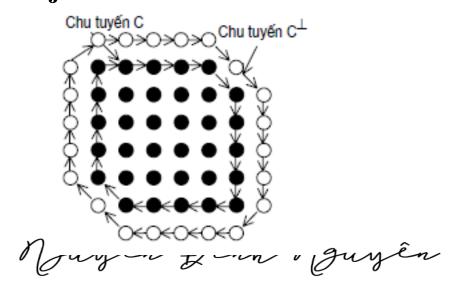
- **▶** Điểm 4 và 8 láng giềng.
- ➤ Với điểm (i,j) thì điểm:
 - ➤4 láng giềng là điểm lân cận trên, dưới, trái và phải (P2,P4,P6,P8)
 - >8 láng giềng là điểm lân cận cả tám hướng.

P1	P2	P3
P8	P	P4
P7	P6	P5

- Chu tuyến
- > Chu tuyến của đối tượng là tập hợp các điểm trong ảnh $\langle P_1, P_2, ..., P_n \rangle$ sao cho:
 - ≻P_i và P_{i+1} là 8-láng giềng với nhau
 - >P₁ và P₁ là 8-láng giềng với nhau
 - ➤ Với mọi i thì tồn tại một điểm Q không thuộc đối tượng sao cho Q là 4-láng giềng của P_i

g myê

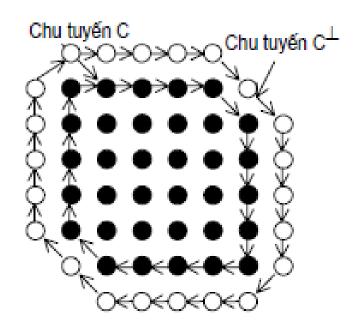
- Chu tuyến đối ngẫu
- Hai chu tuyến $C=\langle P_1,P_2...,P_n\rangle$ và $C^{\perp}=\langle Q_1,Q_2...,Q_n\rangle$ là đối ngẫu nếu:
 - $ightharpoonup Với mọi i tồn tại j sao cho <math>P_i$ và P_j là 4 láng giềng của nhau
 - > P_i là nền thì Q_j là đối tượng hoặc ngược lại

- Dò biên sử dụng quy hoạch động
- > Thuật toán gồm các bước:
 - >Xác định điểm xuất phát
 - Dự báo và xác định điểm biên tiếp theo
 - >Lặp bước 2 cho đến khi gặp điểm xuất phát
- ➤ Việc xác định điểm xuất phát sẽ quyết định tính chất của các đường biên thu được
- > Để tăng hiệu quả của thuật toán ta có thể sử dụng cặp nền vùng thay vì chỉ một điểm biên

- > Thuật toán tống quát sẽ như sau:
 - >Xác định cặp nền-vùng xuất phát
 - >Xác định cặp nền-vùng tiếp theo
 - > Lựa chọn điểm biên vùng
 - Thực hiện tiếp từ bước 2 cho đến khi gặp cặp nền-vùng xuất phát
- Dể tìm cặp nền-vùng xuất phát có thể duyệt ảnh từ trên xuống dưới, từ trái qua phải.

- > Toán tử dò biên
 - >Xác định cặp xuất phát
 - >Xác định cặp tiếp theo

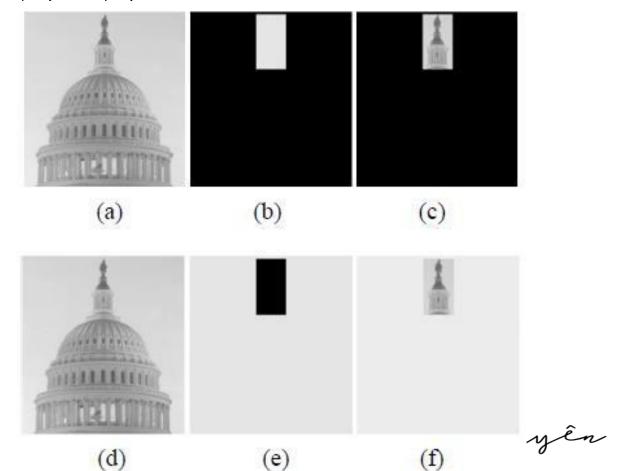

- 4. CÁC PHƯƠNG PHÁP KHÁC
- 1. Các phép toán hình thái cơ bản
- > Nghiên cứu cấu trúc hình học của đối tượng ảnh
- Có các phép toán chủ yếu "giãn nở" (dilation) và "co" (erosion).
- Các phép toán được định nghĩa dựa vào các điều kiện:
 - ≻Đối tượng là X
 - ≻Phần tử cấu trúc B
 - $\gt B_x$ là phép dịch chuyển B tới vị trí x

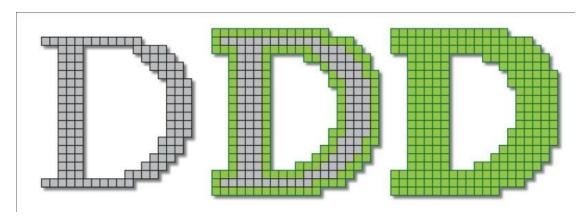
- Với ảnh nhị phân, mức xám chỉ có 2 giá trị là 0 hay 1.
- Do vậy, ta coi một phần tử ảnh như một phần tử lô gíc và có thể áp dụng các toán tử hình học (morphology operators) dựa trên khái niệm biến đổi hình học của một ảnh bởi một phần tử cấu trúc (structural element).

- Phần tử cấu trúc là một mặt nạ dạng bất kỳ mà các phần tử của nó tạo nên một mô-típ. Người ta tiến hành rê mặt nạ đi khắp ảnh và tính giá trị điểm ảnh bởi các điểm lân cận với mô-típ của mặt nạ theo cách lấy hội (phép và) hay lấy tuyển (phép hoặc).
- Dựa vào nguyên tắc trên, người ta sử dụng 2 kỹ thuật: dãn ảnh (dilatation) và co ảnh (erosion).

- ➤ (a) Ảnh gốc (b) Ảnh mặt nạ AND (c) Ảnh kết quả của toán tử AND trên ảnh (a) và (b)
- ➤ (d) Ånh gốc (e) Ånh mặt nạ OR (f) Ånh kết quả của toán tử OR trên ảnh (d) và (e)

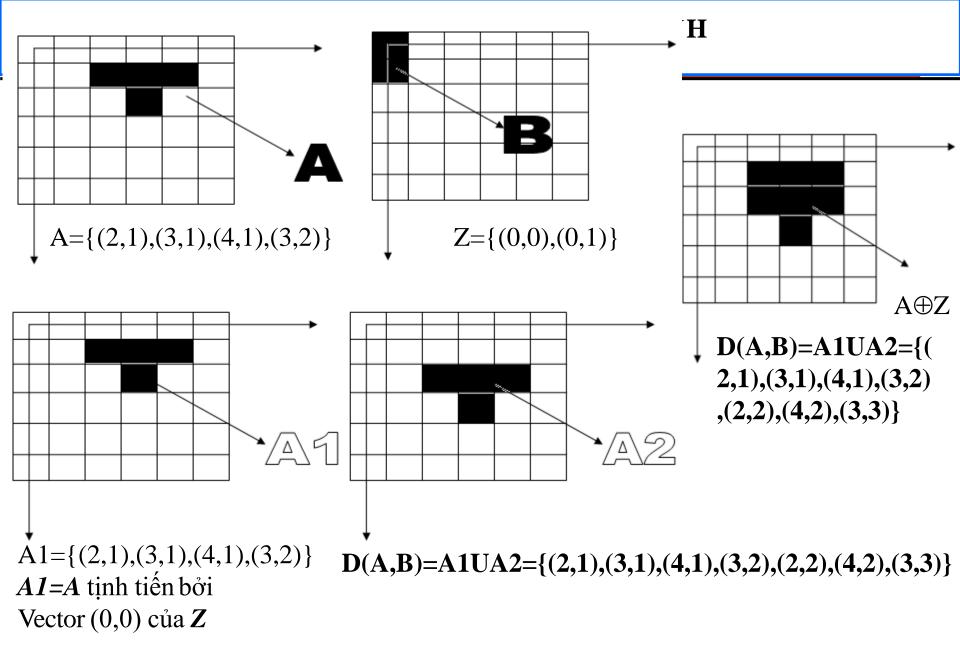
Phép giãn nở (dilation)

Hợp của các Bx với x thuộc X

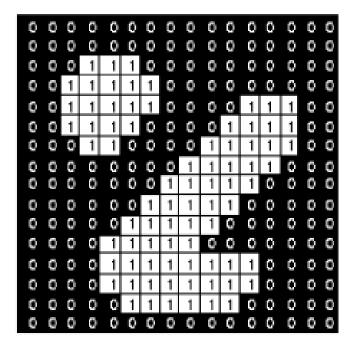
$$X \oplus \mathbf{B} = \mathbf{B}_{x}$$

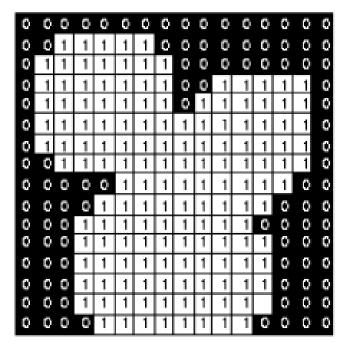
- ▶ Dãn ảnh nhằm loại bỏ điểm đen bị vây bởi các điểm trắng. Trong kỹ thuật này, một cửa sổ N+1 x N+1 được rê đi khắp ảnh và thực hiện đối sánh một pixel của ảnh với (N+1)²-1 điểm lân cận (không tính điểm ở tâm). Phép đối sánh ở đây thực hiện bởi phép tuyển lôgíc (OR)
- Giá trị của các pixel ra là giá trị lớn nhất của tất cả các pixel trong vùng lân cận của pixel vào tương ứng.
- Trong một ảnh nhị phân, nếu bất kì pixel nào có giá trị 1, pixel ra sẽ là 1

> Sử dụng cửa sổ 3x3-có dạng cho phép mở rộng đều về cả 8 hướng.

Kết quả dilation trên ảnh mẫu như sau

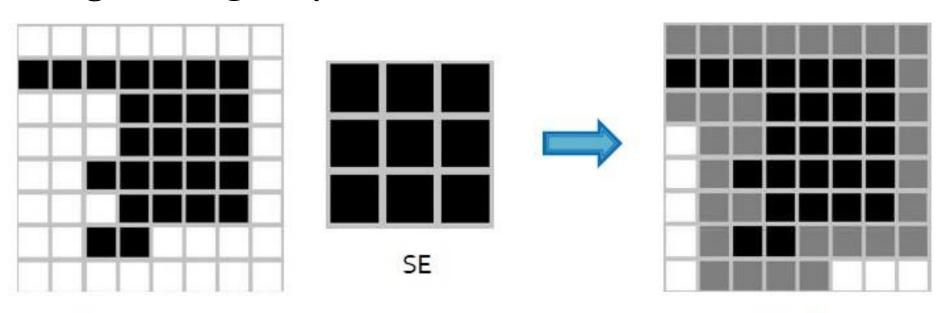

$$X = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{B} = \begin{bmatrix} \otimes & 1 \end{bmatrix}$$

- ➤ B được áp lên mọi pixel của ảnh. Tâm của B được kết hợp với từng pixel, toàn bộ B được áp cho pixel đang xét theo cách thay thế pixel đó bằng B.
- > Khái niệm "áp" là hoạt động "cộng logic nhị phân giữa các giá trị 0, 1".

Ảnh nguồn

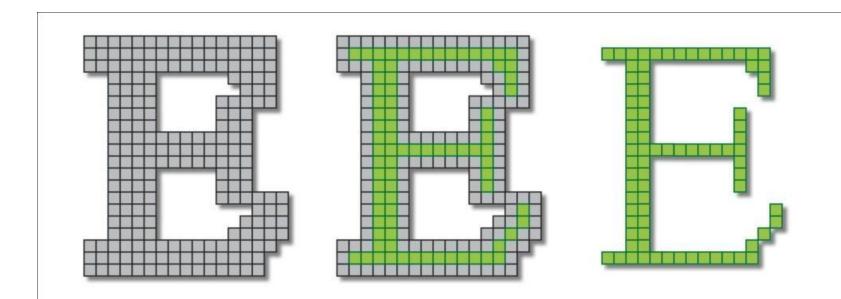
Đã giãn

olguyen kink olguyen

Phép co (erosion)

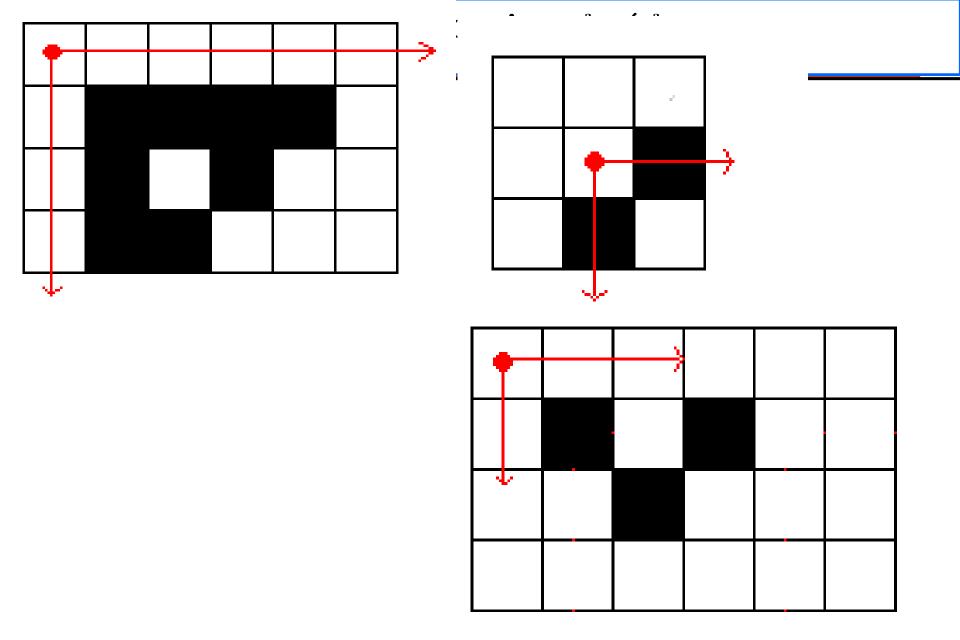
Tập hợp các điểm x sao cho Bx nằm trong X

$$X\Theta B = \{x : B_x \subseteq X\}$$

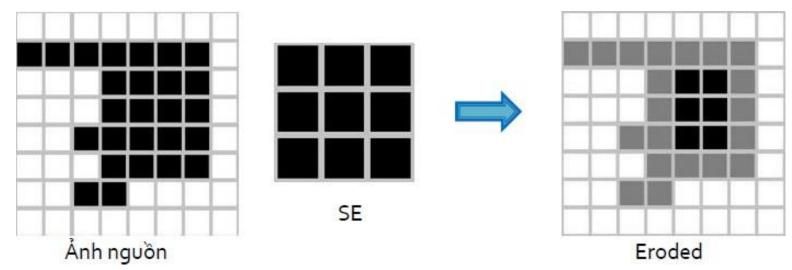
$$X = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{B} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$
$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

➤ Xét pixel của ảnh, nếu mọi phần tử của SE trùng với phần ảnh tương ứng, thì **logical disjunction** (**OR operation**) được thực hiện giữa tâm của SE với pixel tương ứng để tạo ra pixel trong ảnh output.

Các đối tượng nhỏ hơn SE sẽ bị xóa, các đối tượng nối với nhau bởi đường mảnh sẽ tách rời và kích cỡ đối tượng sẽ giảm

$$X = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{B} = \begin{bmatrix} \otimes & 1 \end{bmatrix}$$

- Ap dụng: Người ta thường vận dụng kỹ thuật này cho các ảnh nhị phân như vân tay, chữ viết.
- Dể không làm ảnh hưởng đến kích thước của đối tượng trong ảnh, người ta tiến hành n lần dãn và n lần co.

- Dilation: nhằm tăng kích thước, bịt các lỗ hồng
 - Có tính giao hoán:

$$\triangleright A(A,B) = A \oplus B = B \oplus A = D(B,A)$$

- \blacktriangleright Có tính kết hợp: $(A \oplus B) \oplus C = A \oplus (B \oplus C)$
- Erosion: co kích thước, mở rộng khoảng hở
 - > Không có tính giao hoán
 - ➤ Không có tính kết hợp
 - Dilation và erosion có tính đối ngẫu

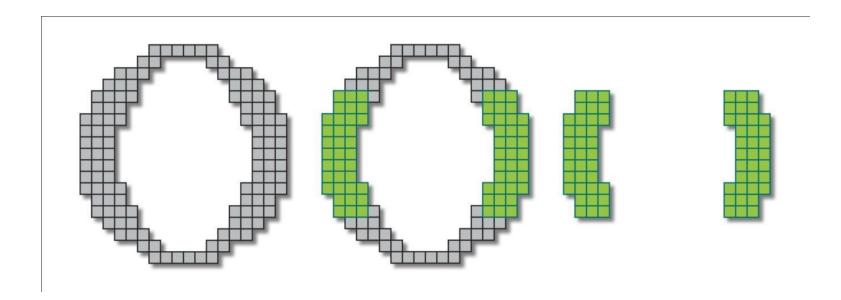
 Nguyễn Linh Nguyên

Hai phép toán phát triển và bào mòn thường được sử dụng cùng nhau. Từ nhu cầu đó, người ta kết hợp 2 phép toán này để tạo nên một số phép toán có mức độ quan trọng cao hơn: **phép mở và phép đóng.**

Phép mở (open)

Phép mở là co rồi giãn nở

$$OPEN(X,B) = X \circ B = (X \Theta B) \oplus B$$

Phép mở (open)

Phép mở là co rồi giãn nở

$$OPEN(X, B) = X \circ B = (X \Theta B) \oplus B$$

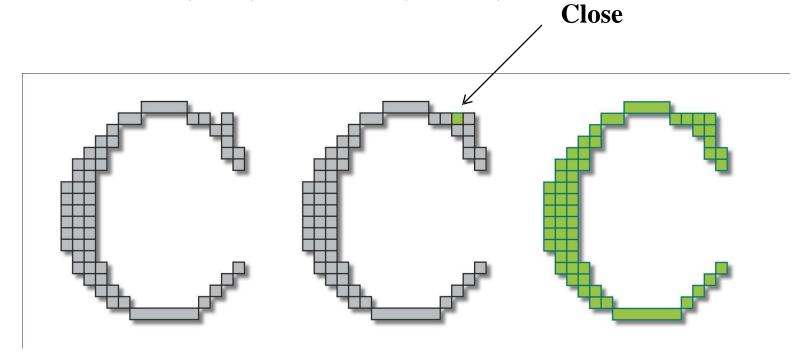
$$X = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$B = [\otimes 1]$$

Phép đóng (close)

Phép đóng là giãn nở rồi co

$$CLOSE(X, B) = X \bullet B = (X \oplus B)\Theta B$$

Phép đóng (close)

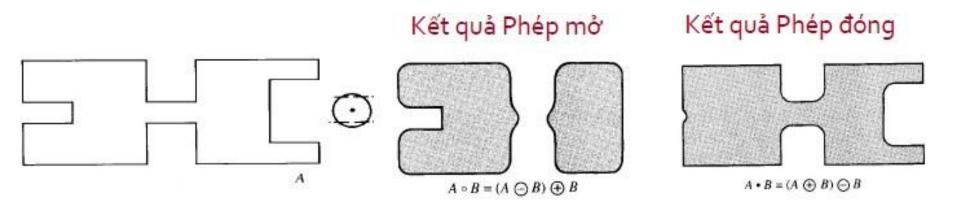
Phép đóng là giãn nở rồi co

$$CLOSE(X, B) = X \bullet B = (X \oplus B)\Theta B$$

$$X = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$B = \begin{bmatrix} \otimes & 1 \end{bmatrix}$$

Kết quả của phép mở và phép đóng:

- Úng dụng
- Phép mở có thể sử dụng để loại bỏ các cầu nối, các cành hoặc phần nhô ra của ảnh.
- ➤ Phép đóng có thể sử dụng để lấp đầy các lỗ hồng, các khe hở nhỏ.

Một số tính chất của phép mở:

- Tính phản mở rộng: A ∘B ⊆ A
- Tính đơn điệu tăng : $A1 \subseteq A2 \Longrightarrow A1 \circ B \subseteq A2 \circ B$
- Tính dừng : $(A \circ B) \circ B = A \circ B$

Một số tính chất của phép đóng:

- Tính mở rộng : $A \subseteq A \bullet B$
- Tính đơn điệu tăng: $A1 \subseteq A2 \Longrightarrow A1 \bullet B \subseteq A2 \bullet B$
- Tính dừng : $(A \bullet B) \bullet B = A \bullet B$

- > Phép rút xương (Tìm xương ảnh-Skeleton).
- Xương là biểu diễn dạng đường của một đối tượng, trong đó:
 - Dường này có độ rộng 1 điểm ảnh,
 - Dường này đi qua phần "giữa" của đối tượng đó
 - > Đường này bảo toàn tôpô của đối tượng.

Có nhiều thuật toán làm xương ảnh khác nhau, trong đó công trình làm xương ảnh của Lantuejou đang được đánh giá cao. Công thức xương ảnh này là $S(A) = \bigcup_{i=0}^k S_k(A)$

$$S_{k}(A) = (A \Theta kB) - (A \Theta kB) \circ B;$$

$$k = \max \left\{ k \left| (A\Theta kB) \neq \emptyset \right\} \right\}$$

$$A \circ B = (A \Theta B) \oplus B$$

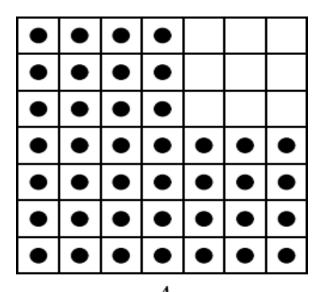
Trình tự các bước trong thuật toán được diễn tả trong bảng sau

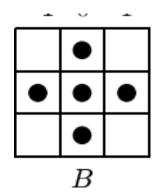
Erosions	Openings	Set differences
A	$A \circ B$	$A - (A \circ B)$
$A\ominus B$	$(A\ominus B)\circ B$	$(A\ominus B)-((A\ominus B)\circ B)$
$A\ominus 2B$	$(A\ominus 2B)\circ B$	$(A\ominus 2B)-((A\ominus 2B)\circ B)$
$A\ominus 3B$	$(A\ominus 3B)\circ B$	$(A\ominus 3B)-((A\ominus 3B)\circ B)$
:	:	:
$A\ominus kB$	$(A\ominus kB)\circ B$	$(A\ominus kB)-((A\ominus kB)\circ B)$

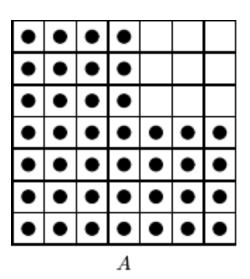
Ví dụ. Làm xương ảnh A, bằng phần tử cấu trúc B như hình sau:

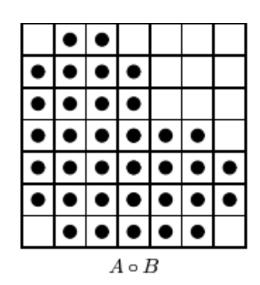
$$B = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

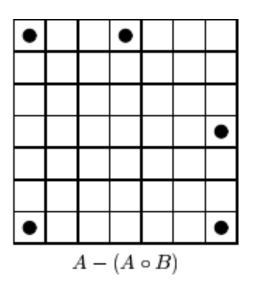
Ví dụ. Làm xương ảnh A, bằng phần tử cấu trúc B như hình sau:

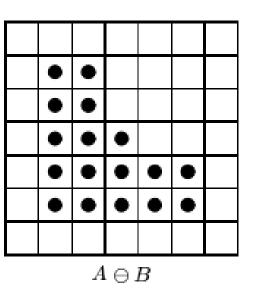

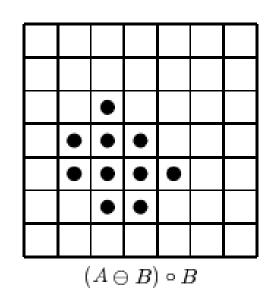

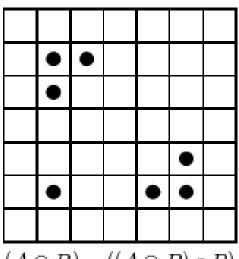

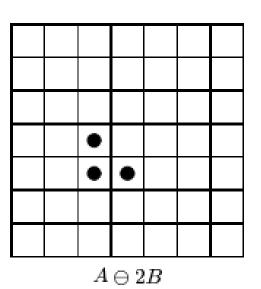

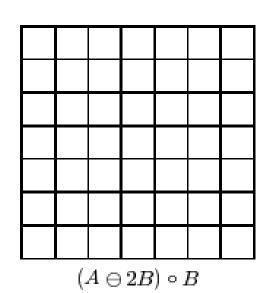

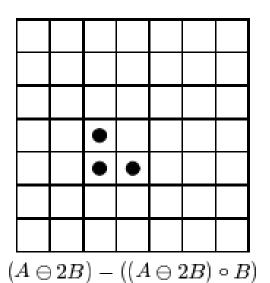

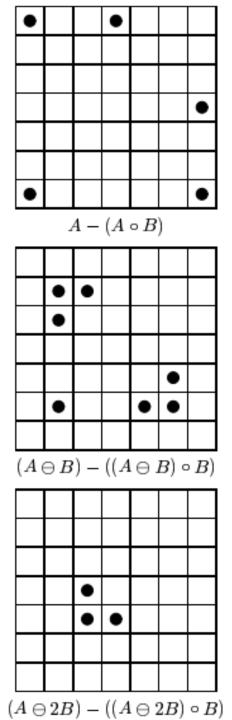

 $(A\ominus B)-((A\ominus B)\circ B)$

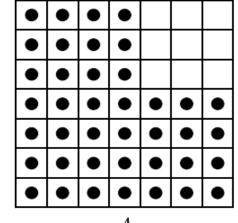

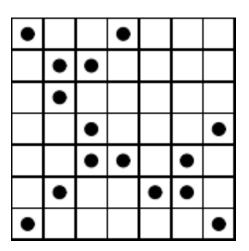

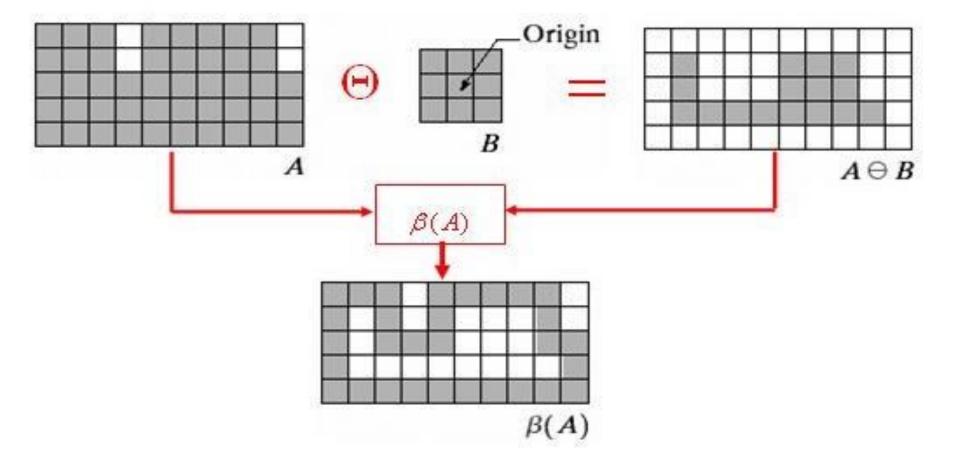
BÀI GIẢNG MÔN: XỬ LÝ

Α

- ➤ Xác định đường biên của ảnh (Boundary extraction)
- > Cho ảnh A, phần tử cấu trúc B. Khi đó
- > Xác định biên ngoài:
 - $\triangleright \beta B(A) = (A \Theta B) A$.
- > Xác định đường biên bên trong ảnh:
 - \triangleright $\beta B(A) = (A \oplus B) (A \Theta B)$

Phép biến đổi "Hit or miss"

- Phần lớn các phép toán hình thái học được suy từ phép biến đổi "hit or miss". Phần tử cấu trúc dùng trong biến đổi "hit or miss" bao gồm các pixel nền và không nền.
- > Biến đổi "hit or miss" có những tác dụng sau :
 - Có thể thực hiện các phép: co, giãn, mở, đóng, làm mảnh, làm dày hoặc kết nối với tập hợp toán tử đơn giản.
 - Dược dùng để đối sánh, tìm kiếm các đối tượng đặc biệt trong ảnh
 - > Xác định các điểm cô lập trong ảnh nhị phân
 - > Xác định các điểm cuối khi làm xương ảnh nhị phân.

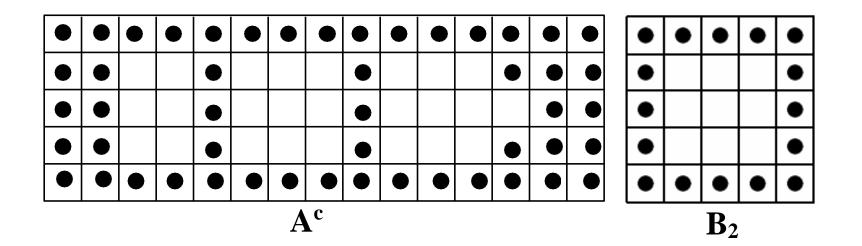
- Thực hiện biến đổi "hit or miss" theo hệ thức sau:
- \triangleright $A \otimes B = (A \ominus B_1) \cap (A^c \ominus B_2)$
- > Trong đó A là đối tượng ảnh, B₁và B₂ là phần tử cấu trúc.
- \triangleright (B₁ \cap B₂)= \varnothing . Nếu B₁là đối tượng thì B₂ là nền và ngược lại

Hình a là ảnh A, phải tìm xem trong ảnh A có bao nhiều đối tượng có hình dạng như hình b. Gọi hình b là B₁

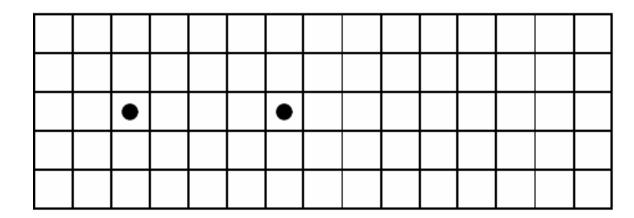
A B₁

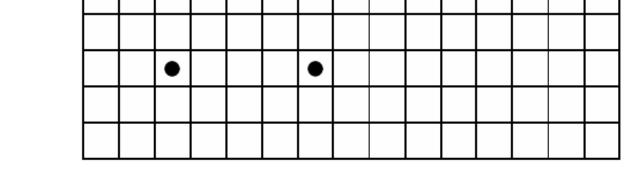
➤ Dùng A ⊖ B₁ ta có như hình sau

BÀI GIẢNG MÔN: XỬ LÝ ẢNH

Dùng $A \ominus B_2$ ta có như hình

- Ap dụng phép biến đổi "hit or miss":
- $ightharpoonup A \ominus B_1) \cap (A^C \ominus B_2)$ ta xác định được một điểm hàng 3 cột 7 trên hình là "hit". Như vậy trong ảnh A chỉ có một đối tượng giống hình b

Ví dụ:

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad B_1 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} ; \quad B_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

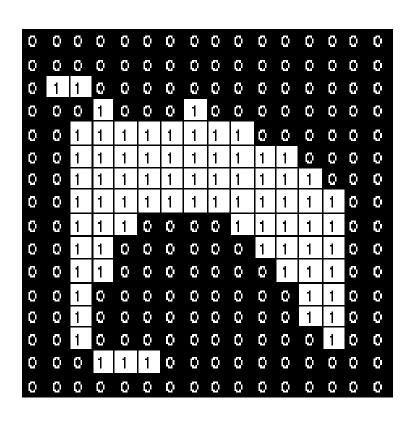
- > Úng dụng biến đổi "hit or miss" làm mảnh (thinning)
- Công thức:
 - \rightarrow Thin (A, B₁B₂)=A- HitMiss(A, B₁B₂)
- ➤ Tùy thuộc vào cách chọn B₁, B₂ mà ta có các thuật toán làm gầy ảnh khác nhau. Một cách biểu diễn khác:

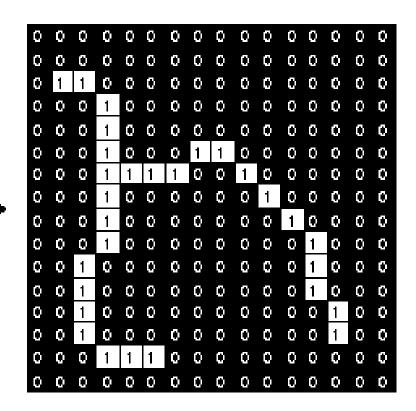
0	0	0
	1	
1	1	1

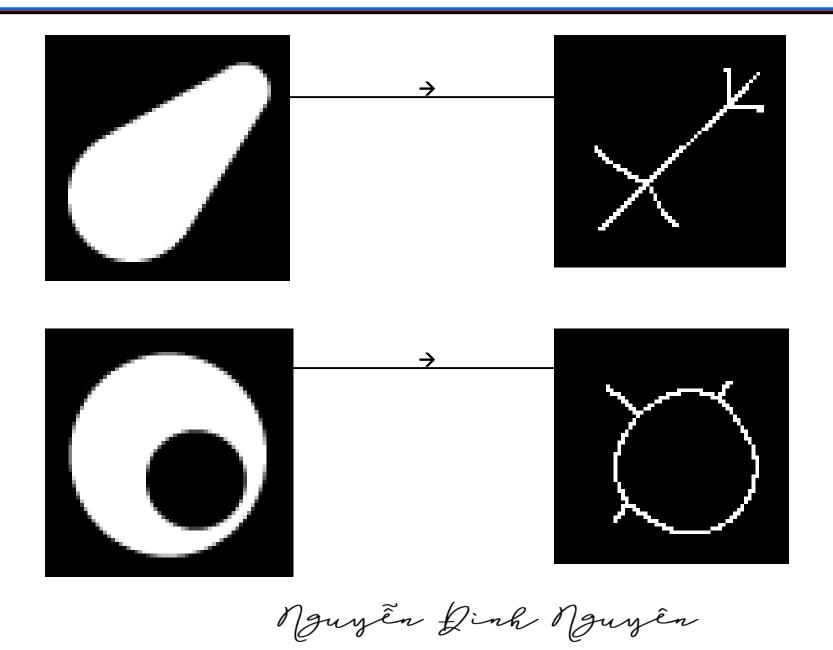
	0	0
1	1	0
	1	

- Phần tử cấu trúc được dùng để tìm xương ảnh (điểm gốc ở tâm của phần tử cấu trúc).
- Tại mỗi bước lặp, ảnh sẽ được làm gầy bởi phần tử cấu trúc bên trái, sau đó đến phần tử cấu trúc bên phải, tiếp theo với phép quay 90° hai phần tử cấu trúc trên. Quá trình được lặp đi lặp lại cho đến khi phép toán làm gầy không dẫn đến sự thay đổi nào nữa.

Xương ảnh được tìm bằng phép toán làm gầy với hai phần tử cấu trúc ở trên

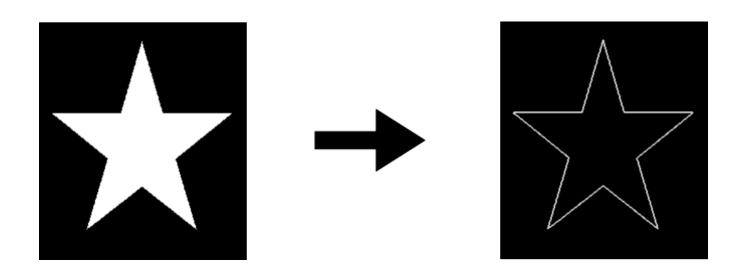
- Úng dụng biến đổi ''hit or miss'' làm dày (thickening)
- Công thức:
 - \triangleright Thicke (A, B₁B₂)=A \cup HitMiss(A, B₁B₂)

- > Tìm biên đơn giản
- Dựa vào ảnh co và giãn

$$\succ E_G(A) = (A \oplus B) - (A \Theta B)$$

0	1	0
1	1	1
0	1	0

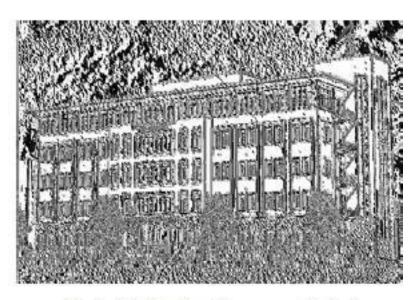
Nên tách ngưỡng trong hầu hết thời gian

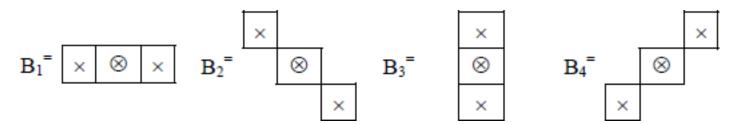
Ví dụ:

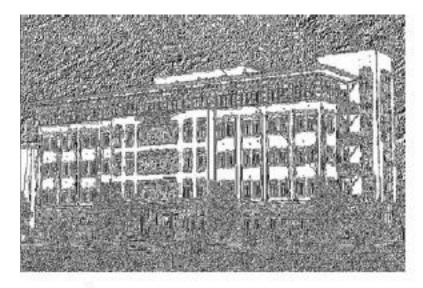

a) Ảnh gốc đa cấp xám

b) Ảnh biên thu được qua Sobel

c) Anh biên thu được qua Laplace

d) Ành biên kết quả dựa vào phép toán hình thái

tách ngưỡng $\theta = 128$